

Europeiska ombudsmannen

Principer för offentlig tjänst för EU- förvaltningen

2012

SV

Inledning

De fem principerna för offentlig tjänst

1. Åtaganden gentemot Europeiska unionen och dess medborgare
2. Integritet
3. Objektivitet
4. Respekt för andra
5. Öppenhet

Som Europeisk ombudsman tror jag att både medborgare och tjänstemän anser att dessa fem principer bör vägleda EU:s offentliga tjänster. Principerna utvecklas närmare på sidan 5 nedan.

Att ha principerna i åtanke kan hjälpa tjänstemännen att förstå och tillämpa reglerna korrekt samt vägleda dem att fatta rätt beslut i lägen då de bör visa omdöme.

Principerna är inte nya. Tvärtom motsvarar de medborgarnas och tjänstemännens nuvarande förväntningar. De finns dessutom redan med, explicit och implicit, i tjänsteföreskrifterna och andra dokument som t.ex. budgetförordningen och Europeiska kodexen för god förvaltningssed.

Det föreliggande dokumentets mervärde är att det anger principerna på ett direkt och koncist sätt, efter en omfattande period av eftertanke och samråd. Det första utkastet utarbetades under 2010, efter samråd med de nationella ombudsmännen i Europeiska ombudsmannanätverket. Sedan ägde ett offentligt samråd rum mellan februari och juni 2011. De relevanta dokumenten finns på min webbplats (www.ombudsman.europa.eu), inklusive rapporten över resultaten av det offentliga samrådet. Jag vill uppriktigt tacka alla institutioner, organisationer och enskilda personer som deltog i samråden. Deras idéer påverkade verkligen den slutliga utformningen av principerna.

Principerna utgör ett koncentrat på hög nivå av de etiska standarderna för EU-tjänstemännen. Som sådana utgör de också en viktig del av den servicekultur som EU-förvaltningen håller sig till. Ett sätt att få sådana principer att fungera i konkreta situationer är genom detaljerade regler. Sådana regler finns t.ex. när det gäller frågor som rör förebyggande och reglering av intressekonflikter. Som vissa deltagare i det offentliga samrådet påpekade, kan det mycket väl behövas fler och bättre regler. Det är inte meningen att principerna för offentlig tjänst ska ersätta dessa regler. Samtidigt finns det tre skäl till varför dessa regler, hur försiktigt de än formuleras, inte tar bort behovet av att vi även koncentrerar oss på etiska principer på hög nivå.

För det första kommer utarbetandet av detaljerade regler, antingen lagstiftningsmässiga eller administrativa, troligen att gå bättre om man har principer på hög nivå som referens.

För det andra tolkar och tillämpar reglerna inte sig själva. Att veta vad de innebär i konkreta situationer kräver ofta att man visar omdöme.

För det tredje är det inte möjligt att utforma regler som täcker allt. Vi kan som exempel ta tredje och fjärde styckena i princip 1:

Tjänstemännen ska utföra sina arbetsuppgifter efter bästa förmåga och alltid sträva efter att uppfylla högsta möjliga yrkesstandard.

De ska tänka på att de har allmänhetens förtroende och föregå med gott exempel.

Det är svårt att föreställa sig detaljerade regler som täcker alla handlingar eller möjliga handlingar som dessa stycken kan vara relevanta för, särskilt med tanke på att de inte bara framhåller att tjänstemännen bör handla på ett lämpligt sätt i särskilda situationer, utan även att de bör vara *proaktiva*.

För att ta ett annat exempel står det bl.a. i princip 3 att tjänstemännen inte ska diskriminera någon. Enligt

rättspraxis har icke-diskriminering två aspekter: (i) lika situationer får inte behandlas olika, och (ii) olika situationer får inte behandlas lika, om inte, i respektive fall, sådan behandling är objektivt berättigad. Att undvika diskriminering innebär således inte att man ska behandla alla lika utan ta hänsyn till olikheterna i deras situationer. Det krävs tvärtom omdöme för att kunna skilja relevanta olikheter från irrelevanta.

Innan vi avslutar denna inledning är det viktigt att förtydliga i vilken omfattning principerna ska tillämpas. Termen "tjänsteman" är en lämplig kortform för det som kallas "tjänstemän och övriga anställda i Europeiska unionen" i tjänsteföreskrifterna¹. I tjänsteföreskrifterna anges också en kategori av särskilda rådgivare², som också kan betraktas som tjänstemän i detta avseende.

Jag har försökt att uttrycka principerna på ett sätt som är relevant för alla tjänstemän, inte bara för dem med chefs- eller annat ledningsansvar. I detta sammanhang bör också nämnas att institutionsledamöter, t.ex. ledamöter av kommissionen, revisionsrätten och Europaparlamentet, och domare vid domstolen, inte är "tjänstemän eller övriga anställda" i enlighet med tjänsteföreskrifterna. Tjänsteföreskrifterna är inte heller tillämpliga på dem. De är därför inte "tjänstemän" enligt principerna för offentlig tjänst. Principerna kan dock vara relevanta för sådana personer som inspiration i samband med deras särskilda ansvar.

Jag har undvikit att i principerna inkludera några delar som jag anser huvudsakligen rör institutionernas ansvar snarare än de enskilda tjänstemännens. Närhelst det är relevant ska jag dock hänvisa till principerna under mina framtida

¹ Formell benämning är *Tjänsteföreskrifterna för tjänstemän i Europeiska unionen och anställningsvillkoren för övriga anställda i Europeiska unionen*.

² "I dessa anställningsvillkor avses med särskild rådgivare den som på grund av sina särskilda kvalifikationer och trots annan yrkesverksamhet är anställd för att biträda en av unionens institutioner, antingen regelbundet eller i perioder, och som avlönas via de totala anslagen för detta syfte i denna institutions budgetavsnitt" (artikel 5 i anställningsvillkoren för övriga anställda).

undersökningar av möjliga administrativa missförhållanden inom EU:s institutioner, organ, kontor och byråer.

Jag är säker på att vi, genom att formulera principerna för offentlig tjänst, kan hjälpa till att skapa och rikta en kontinuerlig, konstruktiv dialog mellan tjänstemän och mellan tjänstemän och allmänheten. Den kulturella mångfalden, som firas genom mottot "Förenade i mångfalden", är en av EU:s stora fördelar. Det innebär också att en sådan dialog är viktig som ett sätt att stärka och fördjupa en delad förståelse för de etiska värderingarna inom offentlig tjänst bland tjänstemän och medborgare med olika kulturella bakgrunder.

Vägledande principer för offentlig tjänst för EU tjänstemän

1. Åtaganden gentemot Europeiska unionen och dess medborgare

Tjänstemännen ska vara medvetna om att unionens institutioner finns till för att tjäna unionens och dess medborgares intressen genom att uppfylla fördragets mål.

De ska utfärda rekommendationer och fatta beslut endast för att tjäna dessa intressen.

Tjänstemännen ska utföra sina arbetsuppgifter efter bästa förmåga och alltid sträva efter att uppfylla högsta möjliga yrkesstandard.

De ska tänka på att de har ett allmänt förtroendeuppdrag och föregå med gott exempel.

2. Integritet

Tjänstemännen ska styras av en känsla av anständighet och alltid agera på ett sätt som tål en noggrann offentlig granskning. Denna skyldighet fullgörs inte bara genom lagenligt agerande.

Tjänstemännen ska inte åta sig några ekonomiska eller andra förpliktelser som kan påverka dem i deras tjänsteutövning, inbegripet mottagandet av gåvor. De ska omgående uppge om de har några privata intressen som är relaterade till tjänsteutövningen.

Tjänstemännen ska vidta åtgärder för att undvika intressekonflikter och sådant som kan uppfattas som intressekonflikter. De ska vidta snabba åtgärder för att lösa alla konflikter. Denna skyldighet kvarstår efter att tjänstemännen har lämnat sin tjänst.

3. Objektivitet

Tjänstemännen ska vara opartiska, öppna för nya idéer, deras arbete ska styras av bevis och de ska vara villiga att lyssna till olika åsikter. De ska kunna erkänna och åtgärda misstag.

I förfaranden som innefattar jämförande utvärderingar ska tjänstemännen endast basera rekommendationer och beslut på objektiva grunder och andra faktorer som uttryckligen anges i lag.

Tjänstemännen skall inte diskriminera någon eller låta det faktum att de tycker om, eller inte tycker om, en viss person påverka dem i deras tjänsteutövning.

4. Respekt för andra

Tjänstemännen ska bemöta varandra och medborgarna med respekt. De ska vara artiga, hjälpsamma och samarbetsvilliga samt agera i god tid.

De ska anstränga sig för att förstå vad andra säger och uttrycka sig klart och tydligt och med begripligt språk.

5. Öppenhet

Tjänstemännen ska vara villiga att redogöra för sitt arbete och motivera de åtgärder som de vidtar.

De ska föra en lämplig dokumentering över sitt arbete och välkomna en allmän granskning av deras agerande, inbegripet deras respekt för dessa principer för offentlig tjänst.

Europeiska ombudsmannen

1 avenue du Président Robert Schuman
CS 30403
F - 67001 Strasbourg Cedex

T. + 33 (0)3 88 17 23 13
F. + 33 (0)3 88 17 90 62
www.ombudsman.europa.eu
eo@ombudsman.europa.eu

© Europeiska unionen, 2012
Återgivning i utbildningssyfte och
andra icke-kommersiella syften
medges om källan anges.